

Uudenkaarlepyyn kaupunki

TOIMINTAOHJE

ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Tarkistettu toukokuussa 2022

ESIOPETUKSEN HALLINTO

Uudessakaarlepyyssä järjestetään esiopetus erikseen kummallekin kieliryhmälle. Suomenkielinen opetuslautakunta (SOL) vastaa suomenkielisen esiopetuksen järjestämisestä ja Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta (Nämnden för utbildning och småbarnspedagogik USN) vastaa ruotsinkielisen esiopetuksen järjestämisestä.

Esiopetus järjestetään koulun toiminnan yhteydessä ja kyseisen koulun rehtori on siitä vastuussa.

ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Perusopetuslakiin tehty muutos, joka teki esiopetuksesta kaikille pakollisen, tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Lain (1040/2014) täytäntöönpano ja sen soveltaminen alkoi 1. elokuuta 2015. Perusopetuslain mukaan lasten on oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna osallistuttava vuoden kestävänsä esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan.

Laki seuraa samaa periaatetta kuin oppivelvollisuuden saavuttamisen kohdalla, eli esiopetukseen ei ole pakko osallistua, vaan huoltajat voivat myös itse järjestää lapsensa opetuksen ja kasvatuksen niin, että lapsi saavuttaa ne tavoitteet, jotka on kirjattu esiopetuksen opetussuunnitelmaan. Huoltajat vastaavat siitä, että lapsi osallistuu johonkin muuhun toimintaan, jonka kautta esiopetuksen tavoitteet saavutetaan. Lapsen kotikunta ei ole velvollinen valvomaan tällaista toimintaa tai lapsen osallistumista sellaiseen.

On tärkeää, että huoltajia tiedotetaan esiopetuksen toiminnasta ja tavoitteista sekä esiopetukseen osallistumisen tärkeydestä. Koska esiopetus ei ole osa oppivelvollisuutta ja koska esiopetus ei vaikuta lapsen oikeuteen osallistua perusopetukseen, on riittävää, että huoltajat ilmoittavat poissaoloista sairauden takia ja sopivat esiopetuksen järjestäjän kanssa muista poissaoloon liittyvistä asioista.

Kunnan järjestämään esiopetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

TOIMINNAN TARKOITUS JA OPETUSSUUNNITELMA

Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen tulee yhdessä muodostaa lapsen kasvu- ja oppimisprosessia tukevan opintopolun. Esiopetuksen tärkein tehtävä on parantaa lapsen edellytyksiä kasvaa, kehittyä ja oppia. Esiopetuksen tehtävä on vahvistaa lapsen positiivista käsitystä itsestään oppijana. Esiopetuksen periaatteena on inklusio. Esiopetuksella on tärkeä merkitys aikaisen kasvun ja tuen tarpeen huomaamisessa sekä tuen antamisessa tarvittaessa oppimisen haasteiden ennaltaehkäisemiseksi. Esiopetus järjestetään lapsen tarpeiden mukaan joko yleis- tai erityisopetuksena. Esiopetus on lakisääteistä ja noudattaa valtakunnallisia esiopetussuunnitelman perusteita ja paikallista opetussuunnitelmaa.

Jokainen esikoulu laatii yhdessä kyseisen koulun kanssa opetussuunnitelmaan perustuvan lukuvuosisuunnitelman. Lukuvuosisuunnitelman hyväksyy toiminnasta vastaava lautakunta. Rehtori vastaa lukuvuosisuunnitelman toteuttamisesta.

ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMISPAIKAT

Suomenkielistä esiopetusta järjestetään Metsäkulman koulussa. Ruotsinkielisiä esikouluja on Hirvixin, Munsalan, Zachariaksen, Sokaluodon ja Jepuan kouluissa.

Suomenkielisen esikoulun ja koulun oppilaaksiottoalue on koko kunta. Kunta osoittaa oppilaspaikan ruotsinkieliseen esiopetukseen oppilaaksiottoalueiden mukaisesti. Oppilaaksiottoalueet on muodostettu, jotta lasten koulumatkat olisivat niin turvallisia ja lyhyitä kuin mahdollista huomioiden liikenne ja koulujen sijainti. Esiopetuksen yhteydessä on mahdollisuus aamu- ja iltapäivähoitoon.

OPETUSKIELEN VALINTA

Perusopetuslain §10 mukaan huoltajalla on oikeus valita lapsensa opetuskieli niistä kielistä, joilla opetus kunnassa järjestetään, ja jolla oppilas pystyy opiskelemaan. Jos opetuskielen riittävästä hallinnasta ei ole täyttä varmuutta, tulee lapsen läpäistä riittävää kielenhallintaa osoittava testi. Lisätietoja saa koulusta.

LAPSEN KEHITYKSEN JA OPPIMISEN TUKEMINEN

Ne lapset, jotka tarvitsevat kasvu- ja oppimisprosessiinsa lisätukea, saavat sitä heidän yksilöllisiä tarpeitaan vastaavan määrän. Tukea annetaan kolmiportaisen mallin mukaisesti – lapsi saa yleistä, tehostettua tai erityistä tukea riippuen lapsen tarpeista ja oppimisedellytyksistä. Tehostetusta tuesta tai erityisestä tuesta on tehtävä erillinen päätös ja tukea saaville lapsille tehdään joko oppimissuunnitelma tai henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), jonka voi tehdä milloin vain lukuvuoden aikana.

Jos lääkärin tai psykologin tekemän tutkimuksen perusteella on tullut ilmi sellaisia seikkoja, että lapsi ei vammaan tai sairauden takia kykene saavuttamaan perusopetukselle asetettuja tavoitteita yhdeksässä vuodessa, on lapselle myönnettävä pidennetty oppivelvollisuus. Tällöin lapsen oppivelvollisuus alkaa vuotta aikaisemmin kuin mitä perusopetuslaissa määrätään. Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevalla lapsella on oikeus saada esiopetusta 5-vuotiaana (tavallisesti varhaiskasvatukseen sijoitettuna) ja oppivelvollisuus alkaa 6-vuotiaana lapsen lähikoulun yhteydessä olevassa esiopetusryhmässä. Opetusta annetaan lapsen henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman mukaisesti (HOJKS).

Kolmiportaisen tuen eri tasoilla voidaan lasta tukea käytännössä esim. eriyttämällä ja mukauttamalla ryhmäopetuksessa, yksilöllisillä tai pienryhmässä tapahtuvilla harjoitteilla varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuella. Yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää, jotta lapsella on parhaat mahdolliset edellytykset kasvuun ja oppimiseen.

Lisätietoa kolmiportaisesta tuesta saa koulusta ja esiopetuksen erityisopettajalta.

RYHMÄKOKOMÄÄRÄYKSET

Suomenkielinen opetuslautakunta päättää suomenkielisen esiopetuksen ryhmäkokomääräyksestä. Suomenkielisessä esiopetuksessa tulee esiopetuksen ryhmässä olla minimissään neljä (4) lasta. Mikäli esiopetusryhmässä on kolme (3) lasta, integroidaan esiopetusryhmä 1.-2.-luokkaan 10 vuosiviikkotuntia ja opetusta järjestetään omana ryhmänä 10 vuosiviikkotuntia. Mikäli ryhmäkoko jää alle kolmen (3) lapsen, esiopetusryhmää ei perusteta vaan lapset integroidaan esiopetusryhmään toteuttaen esiopetuksen opetussuunnitelmaa.

OPINTOSOSIAALISET EDUT

Esiopetuksen oppilailla on samat opintososiaaliset edut kuin perusopetuksen oppilailla. Esiopetus on maksuton. Koulukuljetusten osalta katso Koulukuljetusohjeet.

HENKILÖKUNTA

Suomenkielisen esikoulun toiminnasta vastaa Metsäkulman koulun rehtori. Esiopetuksessa on riittävä määrä opettajia ja lisäksi voidaan palkata tuntiopettajia, koulunkäyntiavustajia ja muuta henkilökuntaa. Mikäli esiopetusryhmä integroidaan 1.-2.-luokkaan, on ainoastaan luokanopettaja pätevä opettamaan kyseistä ryhmää.

ESIOPETUKSEN LAAJUUS

Esiopetusta annetaan 20 viikkotuntia (sama tuntimäärä kuin luokilla 1-2). Koulupäivä ei saa ylittää viittä (5) tuntia. Suomenkielinen opetuslautakunta päättää suomenkielisen esiopetuksen toiminnan laajuudesta.

ILMOITTAUTUMINEN ESIOPETUKSEEN

Esiopetukseen ilmoittautuminen tapahtuu Wilman kautta. Ilmoittautumisaika päättyy tammikuussa samana vuonna kun lapsi aloittaa esiopetuksen. Ilmoittautumisen jälkeen huoltajille lähetetään asiasta vahvistus, jossa ilmoitetaan lapsen esiopetuspaikka koulujen oppilaaksiottoalueiden mukaisesti.

Erityisestä syystä voidaan ilmoittautuminen tehdä myöhemmin, esim. lääkärintodistuksen perusteella, paikkakunnalle muuton takia jne. Ennen esikoulun alkua lapset ja huoltajat kutsutaan tutustumaan esikouluun.

ESIOPETUS MAAHANMUUTTANEILLE LAPSILLE

Maahan muuttaneet lapset integroidaan esiopetukseen lautakunnan päätöksen mukaisesti. Esiopetuksessa toteutetaan ne tavoitteet, jotka opetussuunnitelmaan on kirjattu huomioiden lapsen tausta. Jokaisen lapsen tarpeet arvioidaan yhdessä huoltajien kanssa. Esiopetus järjestetään pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti.

HAKEMINEN TOISSIJASEEN ESIKOULUUN

Huoltajan, joka haluaa lapselleen toisen esiopetuspaikan kuin mikä hänelle on osoitettu, tulee jättää anomus Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalle tai Suomenkieliselle opetuslautakunnalle. Tällöin kunta ei kuitenkaan vastaa kuluista tai järjestä kuljetusta.

Esikoulupaikkaa toiseen kuntaan ei kustanneta. Poikkeus tehdään vain lain niin edellyttäessä tai muuten poikkeuksellisista syistä, jos opetusta ei voida järjestää kotikunnassa.

MUUTA

Esiopetus noudattaa ensisijaisesti perusopetuslakia ja –asetusta, opetussuunnitelman perusteita ja kuntakohtaista opetussuunnitelmaa sekä niitä ohjeita ja päätöksiä, joita asianomainen viranomainen osoittaa kunnille.

Esiopetukselle on tehty kuntakohtainen opetussuunnitelma.